

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ตั้งต่อไปนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “อากาศยานราชการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้การเดินอากาศในราชการทหาร ราชการตำรวจ ราชการตุลาการและ
ราชการอื่น ต้องทำแผนการบินและปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) กำหนดให้ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดให้มีแผนการบินและแผนปฏิบัติการบิน
สำหรับอากาศยานที่ใช้บินในการดำเนินกิจการการเดินอากาศของตน และอากาศยานทุกลำที่จะทำการ
บินในราชอาณาจักรต้องทำแผนการบิน (เพิ่มมาตรา ๑๖/๕ และมาตรา ๑๘/๑)

(๔) กำหนดให้อากาศยานทุกลำที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร ต้อง
ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศ (เพิ่มมาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓)

เหตุผล

โดยที่การนำอากาศยานทำการบินจะต้องมีแผนการบินและส่งให้แก่หน่วยงานให้บริการ
จราจรทางอากาศ หน่วยงานของทหาร หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการจราจรทาง
อากาศ ซึ่งตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil
Aviation) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย แต่ในพระราชบัญญัติ
การเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนการบินและ
การปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศ ทำให้การตรวจสอบอากาศยานที่บินเข้ามาในราชอาณาจักรใน
ลักษณะที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศหรือเป็นภัยต่อสาธารณะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่มีความ
ชัดเจน สมควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การเดินอากาศ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “อากาศยานราชการ” ระหว่างคำว่า “อากาศยาน”
และคำว่า “อากาศยานขนส่ง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

““อากาศยานราชการ” หมายความว่า อากาศยานที่ใช้ในราชการของส่วนราชการ
ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การเดินอากาศในราชการทหาร ราชการตำรวจ ราชการศุลกากร และราชการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่การทำแผนการบินตาม มาตรา ๑๘/๑ และการปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศตามมาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๑๖/๔ ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดให้มีแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑ และแผนปฏิบัติการบิน สำหรับอากาศยานที่ใช้บินในการดำเนินกิจการการเดินอากาศของตน แผนปฏิบัติการบินให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๑๘/๑ อากาศยานทุกลำที่จะทำการบินในราชอาณาจักร ต้องทำแผนการบิน และแจ้งต่อหน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศ

แผนการบินให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘/๒ อากาศยานทุกลำที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่ในราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

มาตรา ๑๘/๓ อากาศยานที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้และอากาศยานราชการที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่นอกราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่ประเทศนั้นกำหนดไว้ หากไม่อยู่ในอาณาเขตของประเทศใด ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ผู้ดำเนินการเดินอากาศผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ไม่จัดให้มีบัญชีแสดงรายชื่อผู้โดยสารหรือบัญชีแสดงรายการสินค้าตาม มาตรา ๑๖/๓ วรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีแต่มีรายการไม่ครบถ้วนหรือมีรายการไม่ตรงตามความเป็นจริง

(๒) ไม่เก็บรักษาบัญชีหรือไม่บันทึกรายการในบัญชีตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคสอง

(๓) ไม่จัดให้มีแผนการบินหรือแผนปฏิบัติการบินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖/๔”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

- (๑) นำอากาศยานทำการบินโดยไม่มีแผนการบินตามมาตรา ๑๔/๑
- (๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๔/๒
- (๓) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๔/๓
- (๔) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๔”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗	หมายเหตุ
<p>“อากาศยานราชการ” หมายความว่า อากาศยานที่ใช้ในราชการของส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕</p> <p>มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การเดินอากาศในราชการทหาร ราชการตำรวจ ราชการศุลกากร และราชการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่การทำแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑ และการปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศตามมาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๑๖/๕ ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดให้มีแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑ และแผนปฏิบัติการบินสำหรับอากาศยานที่ใช้บินในการดำเนินกิจการการเดินอากาศของตน</p> <p>แผนปฏิบัติการบินให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>- ไม่มี -</p> <p>มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้แก่การเดินอากาศในราชการทหาร ราชการ ตำรวจ และราชการส่วนอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>- ไม่มี -</p>	<p>- เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ที่กระทรวงคมนาคมและกระทรวงกลาโหมเสนอแก้ไข ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณารวมกัน และมีความเห็นให้เพิ่มเติมนิยามคำว่า “อากาศยานราชการ” ในมาตรา ๕ และเพิ่มเติมมาตรา ๑๖/๕ รวมทั้งแก้ไขมาตรา ๕ ในร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติในปัจจุบัน และเป็นไปตามภาคผนวก ๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p>

ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๙๗	หมายเหตุ
<p>มาตรา ๑๘/๑ อากาศยานทุกลำที่จะทำการบินในราชอาณาจักร ต้องทำแผนการบิน และแจ้งต่อหน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศ</p> <p>แผนการบินให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๑๘/๒ อากาศยานทุกลำที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่ในราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน</p> <p>มาตรา ๑๘/๓ อากาศยานที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้และอากาศยานราชการที่บินหรือเคลื่อนที่อยู่นอกราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่ประเทศนั้นกำหนดไว้ หากไม่อยู่ในอาณาเขตของประเทศใด ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน</p>	<p>- ไม่มี -</p> <p>- ไม่มี -</p> <p>- ไม่มี -</p>	<p>- เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ที่กระทรวงคมนาคมและกระทรวงกลาโหมเสนอแก้ไข ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาพร้อมกัน และมีความเห็นให้เพิ่มเติมมาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ในร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติในปัจจุบันและเป็นไปตามภาคผนวก ๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p>

ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗	หมายเหตุ
<p>มาตรา ๗๑ ผู้ดำเนินการเดินอากาศผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๑) ไม่จัดให้มีบัญชีแสดงรายชื่อผู้โดยสารหรือบัญชีแสดงรายการสินค้าตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีแต่มีรายการไม่ครบถ้วนหรือมีรายการไม่ตรงตามความเป็นจริง</p> <p>(๒) ไม่เก็บรักษาบัญชีหรือไม่บันทึกรายการในบัญชีตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคสอง</p> <p>(๓) ไม่จัดให้มีแผนการบินหรือแผนปฏิบัติการบินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖/๔</p>	<p>มาตรา ๗๑ ผู้ดำเนินการเดินอากาศผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๑) ไม่จัดให้มีบัญชีแสดงรายชื่อผู้โดยสารหรือบัญชีแสดงรายการสินค้าตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีแต่มีรายการไม่ครบถ้วนหรือมีรายการไม่ตรงตามความเป็นจริง</p> <p>(๒) ไม่เก็บรักษาบัญชีหรือไม่บันทึกรายการในบัญชีตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนตามมาตรา ๑๖/๓ วรรคสอง</p>	<p>- เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ที่กระทรวงคมนาคมและกระทรวงกลาโหมเสนอแก้ไข ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาพร้อมกัน และมีความเห็นให้เพิ่มเติมมาตรา ๗๑ (๓) ในร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ เพื่อกำหนดวิธีดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติในปัจจุบันหรือไม่เป็นไปตามภาคผนวก ๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p>

ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๙๗	หมายเหตุ
<p>มาตรา ๗๓ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p> <p>(๑) นำอากาศยานทำการบินโดยไม่มีแผนการบินตามมาตรา ๑๘/๑</p> <p>(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๘/๒</p> <p>(๓) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๘/๓</p> <p>(๔) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๙</p>	<p>มาตรา ๗๓ ผู้ควบคุมอากาศยานผู้ใดนำอากาศยานทำการบินโดยฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ออกตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p>	<p>- เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ที่กระทรวงคมนาคมและกระทรวงกลาโหมเสนอแก้ไข ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณารวมกัน และมีความเห็นให้เพิ่มเติมมาตรา ๗๓ (๑) (๒) และ (๓) โดยได้ปรับมาตรา ๗๓ เดิมเป็น (๔) ในร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ เพื่อกำหนดวิธีดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติในปัจจุบันหรือไม่เป็นไปตามภาคผนวก ๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p>

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยาน
ที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในคราวนี้มีอยู่ด้วยกันสองร่าง คือ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงกลาโหมเสนอ และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) ได้พิจารณาตรวจสอบกับอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil Aviation) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีแล้ว เห็นว่า ตามหลักการของร่างฯ ที่กระทรวงกลาโหมและกระทรวงคมนาคมเสนอแก้ไขนั้น สามารถแยกหลักการสำคัญได้สองประการ คือ การจัดทำแผนการบินของอากาศยานและการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งการแก้ไขกฎหมายให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวจะทำให้หลักเกณฑ์การปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารในการตรวจและพิสูจน์ฝ่ายการสกัดกั้นและการใช้อาวุธ การสอบสวนสืบสวนเบื้องต้น การยึดอากาศยานและการเรียกค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๑๙ มีความชัดเจนขึ้น และเป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil Aviation) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี

แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) เห็นว่า หลักการในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนการบินซึ่งกำหนดให้อากาศยานทุกลำที่จะทำการบินในราชอาณาจักรต้องจัดทำแผนการบินและแจ้งต่อหน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศนั้น ควรที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ อีกฉบับหนึ่ง เพราะเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการนำอากาศยานขึ้นทำการบินและเป็นข้อปฏิบัติของผู้ควบคุมอากาศยาน ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนการบิน รวมทั้งกำหนดให้อากาศยานทุกลำต้องปฏิบัติตาม

กฎจราจรทางอากาศที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนด้วย เป็นร่างกฎหมายอีกฉบับหนึ่งประกอบกัน

๒. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ.

ขั้นตอนการตรวจและพิสูจน์ฝ่าย

(๑) การประกาศเขตแสดงตน เนื่องจากอากาศยานที่เข้ามาในราชอาณาจักรนั้นมีหลายประเภท และในขณะเดียวกันมีทั้งอากาศยานที่เป็นของพลเรือนและอากาศยานของทหารด้วย ประกอบกับเทคโนโลยีในการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น จึงต้องกำหนดขอบเขตในการแสดงตนของอากาศยานจากอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อการสอบถามและตรวจพิสูจน์ทราบแบบ สัญชาติและทะเบียนของอากาศยาน การปฏิบัติตามแผนการบิน และรายละเอียดเกี่ยวกับอากาศยาน ดังนั้น จึงกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมกันประกาศกำหนดเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศที่อากาศยานจากอีกฝ่ายหนึ่งต้องแสดงเจตนาหรือความประสงค์ในการเข้ามาในเขตแสดงตนนั้น (ร่างมาตรา ๖)

(๒) ระบบการตรวจและพิสูจน์ฝ่ายและการแจ้งแผนการบิน การตรวจและพิสูจน์ฝ่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในแผนป้องกันภัยทางอากาศตามที่กองทัพไทยกำหนดขึ้นโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๗) ส่วนการแจ้งแผนการบินนั้นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้อากาศยานทำการบินจะต้องส่งคำขออนุญาตหรือแผนการบินให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารทราบดีด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีข้อมูลเกี่ยวกับการบินของอากาศยานในส่วนของพลเรือนรวมทั้งในกรณีที่เป็นอากาศยานที่ใช้ในราชการด้วย (ร่างมาตรา ๘)

(๓) การนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นและการทำลายอากาศยาน กำหนดหลักเกณฑ์การนำอากาศยานขึ้นทำการสกัดกั้น โดยหากไม่สามารถพิสูจน์ฝ่ายของอากาศยานลำนั้นได้ มีเหตุอันควรสงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรืออนุสัญญา หรือเมื่ออากาศยานนั้นกระทำการอันเป็นภัยหรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นอากาศยานนั้นได้ รวมทั้งการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารในการที่จะสั่งให้อากาศยานบินไปตามเส้นทางที่กำหนด หรือมีอำนาจในการที่จะทำลายอากาศยานนั้นได้ โดยได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒) และในกรณีที่ไม่สามารถสกัดกั้นอากาศยานนั้นได้ก็ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจในการที่จะใช้อาวุธจากภาคพื้นสู่อากาศเพื่อทำลายอากาศยานนั้นได้ (ร่างมาตรา ๑๓)

ขั้นตอนการกักและยึดอากาศยาน และการจับ ควบคุม และสืบสวน สอบสวนเบื้องต้น

(๑) เมื่อบังคับอากาศยานที่ต้องสงสัยลงสู่ภาคพื้นแล้ว

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจในการดำเนินการตรวจ ค้น กัก ยึด อากาศยาน จับ ควบคุม หรือสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น รวมทั้งการสั่งให้ผู้ควบคุมอากาศยาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เคลื่อนย้ายอากาศยานหรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร (ร่างมาตรา ๑๕) และหากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้สั่งให้เคลื่อนย้ายอากาศยานก็จะต้องได้รับโทษในทางอาญาฐานไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

(๒) ผลการตรวจและค้นอากาศยาน

กรณีผลการตรวจค้นปรากฏว่าผู้ควบคุมอากาศยานไม่จงใจใช้อากาศยานโดยผิดกฎหมาย หรือไม่มีสิ่งของที่เป็นความผิด เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจพิจารณาปล่อย อากาศยานนั้นหรือประสานกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของฝ่ายพลเรือนเพื่อพิจารณาปล่อยอากาศยาน นั้นไป (ร่างมาตรา ๑๖)

กรณีผลการตรวจค้นปรากฏว่าผู้ควบคุมอากาศยานมีการกระทำความผิด กฎหมายเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น และส่งผู้ต้องหาพร้อมด้วย อากาศยาน หลักฐาน และสิ่งของที่ยึดไว้ไปยังพนักงานสอบสวน (ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) การเก็บรักษาอากาศยานสิ่งของและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติร่วมกันกำหนด และกรณีที่สิ่งของหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเป็นทรัพย์สิน ที่มีสภาพเป็นของเสียได้หรือไม่เหมาะแก่การเก็บรักษา หรือการเก็บรักษาจะเป็นภาระแก่ทาง ราชการเกินสมควร ให้สามารถจำหน่ายได้ทันทีโดยวิธีการขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร สำหรับการเก็บรักษาอากาศยานหรือสิ่งของหรือหลักฐานที่จะต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลานาน อาจ กำหนดให้มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้เก็บรักษาไว้ได้ และให้หน่วยงานที่เป็นผู้เก็บรักษา นั้นมีอำนาจในการอนุญาตให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ (ร่างมาตรา ๒๐)

ขั้นตอนการเรียกค่าใช้จ่ายจากการนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้น

กำหนดให้เจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยานต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารนำอากาศยานขึ้นสกัดกั้นอากาศยานที่กระทำความผิดกฎหมาย และให้กองทัพอากาศมีอำนาจยึดอากาศยานนั้นไว้เพื่อการชำระค่าใช้จ่ายได้ (ร่างมาตรา ๒๑) และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการกำหนดค่าใช้จ่าย จึงกำหนดให้มีกระบวนการพิจารณาการ กำหนดค่าใช้จ่าย โดยให้มีคณะกรรมการพิจารณากำหนดค่าใช้จ่าย (ร่างมาตรา ๒๓) และใน กรณีที่มีการยึดอากาศยานและสิ่งของที่อยู่ในอากาศยานไว้เพื่อดำเนินคดี ให้กองทัพอากาศ มีอำนาจยึดอากาศยานและสิ่งของดังกล่าวไว้ต่อไปได้แม้ว่าคดีจะสิ้นสุดลงจนกว่าจะมีการชำระ ค่าใช้จ่ายครบถ้วน และหากเจ้าของอากาศยานหรือผู้ควบคุมอากาศยานไม่ชำระค่าใช้จ่ายภายใน

เวลาที่กำหนด ให้กองทัพอากาศยานนำอากาศยานและสิ่งของที่อยู่ในอากาศยานออกขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่นได้ (ร่างมาตรา ๒๔) แต่มิให้ใช้บังคับกับอากาศยานของส่วนราชการ และในกรณีที่ เป็นอากาศยานของรัฐต่างประเทศก็ให้เป็นไปตามหลักประติบัติต่างตอบแทนระหว่าง ประเทศ (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) กำหนดให้ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดให้มีแผนการบิน เนื่องจากแผนการบินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอากาศยานที่จะทำการบิน โดยอากาศยานทุกลำไม่ว่า จะเป็นของพลเรือนหรือของราชการก็ตามจะต้องมีแผนการบินเพื่อใช้ในการแสดงตนและ ตรวจสอบการเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนั้น จึงกำหนดเป็นหน้าที่ของผู้ดำเนินการเดินอากาศ ต้องจัดให้มีแผนการบินและแผนปฏิบัติการบินสำหรับอากาศยานที่ใช้บินนั้น (ร่างมาตรา ๕ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๕))

(๒) กำหนดรูปแบบของแผนการบิน อากาศยานทุกลำที่จะทำการบินใน ราชอาณาจักรต้องทำแผนการบินตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด และแจ้งต่อ หน่วยงานให้บริการจราจรทางอากาศ เพื่อความปลอดภัยแก่การเดินอากาศ และเพื่อให้ สอดคล้องกับขั้นตอนในการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย ฯ (ร่างมาตรา ๖ (เพิ่มมาตรา ๑๘/๑)) ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์การจัดทำแผนการบิน และการปฏิบัติตาม กฎจราจรทางอากาศมาใช้บังคับกับการเดินอากาศในราชการทหาร ราชการตำรวจ ราชการ ศุลกากร และหน่วยงานราชการอื่นด้วย (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)) เพื่อให้ สอดคล้องกับขั้นตอนการปฏิบัติในปัจจุบันและเพื่อให้การควบคุมอากาศยานมีประสิทธิภาพ และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ควบคุมอากาศยานที่นำอากาศยานทำการบินโดยไม่มีแผนการบิน หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบิน พลเรือน หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนที่ ออกตามมาตรา ๑๙ (ร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓)) รวมทั้งการกำหนดโทษกรณีที่ ผู้ดำเนินการเดินอากาศไม่จัดให้มีบัญชีแสดงรายชื่อผู้โดยสารหรือบัญชีแสดงรายการสินค้า หรือ จัดให้มีแต่มีรายการไม่ครบถ้วนหรือมีรายการไม่ตรงตามความเป็นจริง ไม่เก็บรักษาบัญชีหรือไม่ บันทึกรายการในบัญชีตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน และไม่จัดให้ มีแผนการบินหรือแผนปฏิบัติการบิน (ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑))

(๓) การปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศ เนื่องจากกฎจราจรทางอากาศ เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อความปลอดภัยในการเดินอากาศ อากาศยานทุกลำที่บินหรือเคลื่อนที่ อยู่ในราชอาณาจักร ไม่ว่าจะ เป็นอากาศยานของพลเรือนหรือของทางราชการหรือไม่ก็ตาม ต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน และในกรณีอากาศยานที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้และอากาศยานราชการที่บินหรือ เคลื่อนที่อยู่นอกราชอาณาจักร จะต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่ประเทศนั้นกำหนดไว้

หากไม่อยู่ในอาณาเขตของประเทศใด ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรทางอากาศที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ
ของคณะกรรมการการบินพลเรือน (ร่างมาตรา ๖ (เพิ่มมาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓))
